

Бурят-Монголой ҮНЭН

(6-тэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 38 (6215)
ФЕВРАЛИЙН
22
ПЯТНИЦА
1952 он

Сэн 20 мүн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ: (1-дехи ноур).

СОВЕТСКЭ АРМИИН 34 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭ-
ЛЭЛДЭ: И. Комиссаров. — Часовой графигаар хүдэл-
мэрилнэ (1-дехи ноур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Г. Шипунов. — Ком-
мунистуудай политурасалай дутагдалуудыг усад-
хаха (2-дохи ноур).

Городоо болбосон тухэлтэй болгохо (2-дохи ноур).

Б. Шаралдаев. — Механизаторска кадрнуудыг олоор
бэлэдхэхэ (2-дохи ноур).

Г. Данзанов. — Артельнэ ажахыгаа саашадань бэ-
хижүүлхын түлөө (2-дохи ноур).

Г. Дворников. — Барилгада ноотай материал хэ-
рэлгэхэ (3-дехи ноур).

Ш. Шойнхоров. — Орлодосотой ажалай үр (3-дахн
ноур).

А. Хилтухинов. — Нарай тугалуудыг харууналга
ба тэжээлгэ (3-дахн ноур).

Корядехи событинууд (4-дехи ноур).

Корсэдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэл-
сээнүүд (4-дехи ноур).

КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ИДЕЙНЭ ШАНАРЫЕ ҮАЙЖАРУУЛАЯ

Энэ библиотекин коллектив 1952 ондо хүдэлмэрээ улам хайжаруулаха тушаа тодорхой уялгануудыг бэлдэ дааж абаад, хүдэлмэрилжэ байна.

Гайнаар хүдэлмэрилжэ байһан культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд республика дотор олон би. Зүгөөр, республикин культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай олгонхыг хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Культурно-гэгээрэлэй бүхэ хүдэлмэрин илейнэ шанарыг эрид хайжаруулхатай хамта культурын эмхи зургаануудыг илангаяа хүдөө ноотагуудта олошуруула шуухала. ВКП(б)-гэй обкомой VII пленум хадаа колхоз бүхэндэ клуб, полевоёй бригада болон малажалай фермэ бүхэндэ улаан булан бий болгохо гэжэ тогтооһон байна.

Тэд энэ тогтоол үшөөл хангалтагүйгөөр бэлдүүлэгдэжэ байһаар, 1951 оной эсэстэ республика дотор 3100 бригада ба фермэ байһан аад, тэндэ минл 512 улаан булан бий байгаа. Баян клубгүй колхозууд олон. Зарим аймагуудта энэ талаар илангаяа муу байна. Жэшээнь, Мухаршэбэерэй аймагта полевоёй 59, малажалай 102 бригада бии, зүгөөр тэндэ оройдоо 37 улаан булан тоологдоно. Тингээд тэндэнь мүртэйгөөр ажалланагүй. Аймаг доторхи колхозно олони клубууд хүдэлмэрилнэгүй.

Суулгада Андреевэй нэрэмжэтэ томохдогдон колхоз, МТС, дунда йргуули, больница, сельпо бии. Тэд тэндэ клуб байхагүй. Мүнөө үедэ нимэ ушарыг тэсэжэ болохогүй бишуу. Андреевэй аэрэмжэтэ колхоз клуб бариха ядаагүй. Зүгөөр, колхозой правлени (түрүүлэгшын уялгыг дүүргэжэ хүнээр Батуев), эхин парторганизаци (секретарин хүнээр Цыбанов) энээндэ анхаралаа тавинагүй.

Культурно-гэгээрэлэй зарим эмхи зургаануудай хүдэлмэрин шанар тон хангалтагүй байна. Бүхэ хүдэлмэрээ иматгал танын вечернүүдээр хизаарладаг культурын байшанууд, хооло сууртатой байдаг клубууд, уншалгын байшанууд, уншалгатай дунда ямаршыг хүдэлмэри бууруулаагүй библиотекинууд илангаяа хүдөө ноотагуудта үшөөл олон байһаар. Жэшээнь, Закамаей аймагай библиотекэ уншалгатай конференци үнгэргэхээ болиноор жэл үлүүтэй болоо. Тэндэ политическэ ба уранхайханэй шэнэ номуудай витринэ эмхидхэгдэнгүй.

Культурно-гэгээрэлэй бүхэ хүдэлмэрид гол шуухалан юуб гэбэл, тэрэнэй илейнэ удха болоно. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хадаа олониитэ ажалшадта советскэ патриотизмын, интернационализмын үзэл бодол гүн бүхөөр нэбтэрүүлхэ, ажалла болон нитын үмэдэ социалистическэ ёһоор хандалгын мэдэрл пропагандировалха, Ленин — Сталин партиин бүгэдыг илагша идеянуудыг үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тинэ ажалшады коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ большевикскэ туһаламжа хүргэхэ гэһэн уржалтай.

Культурно-гэгээрэлэй бүхэ хүдэлмэрин илейнэ шанарыг эрид хайжаруулаа, тэрэни үргэн далайсантайгаар дэлгэрүүлгэ хадаа ажалшады коммунистическээр хүмүүжүүлгын, коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэн тэдэнэй творческо үүсхэлыг хүтжөөлгын шуухала нүхэсэл болоно.

Социалистическэ Эхэ орон советскэ хүнүүдэй политическэ культурна ургалтада, тэдэнь дорно эрилтэнүүдыг бурин мувор хангаха ябадалда улаан шарал хандуулагдана. Советска Республика болбол ажалшадтай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд хэмжээ дээшлүүлгэдэ мүнөөр гамнангүйгөөр номолдог. Гүрэнэй бюджетей бүхэ үсэсэгуудай 27 шахуу процентнь культурна хэмжээ-ябуулыгта хэрэгдэгдэнэ. Тимэһээнь культурно-гэгээрэлэй бүхэ үсэсэгуудай тоо үдэрһөө үшөөл олошорно.

Республика дотор эдэ зургаанууд нилээд олон болно. Жэшээнь, 1951 оной эсэстэ тал түбэй ба колхозно 271 мүн тимэ 169 библиотекэ болжой байгаа наа, энэ жэлдэ тал түбэй олошорхо байна. Энэ культурын аймачна болон оройдоо 30 байшан, аймачна 23 библиотекэ, хэдэн зуугаад улаан буланууд, уншалгын байшанууд республикин культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд арад зохио хүмүүжүүлгын хүдэлмэриг эрхүүр хайжаруулаха, бүхэ хүдэлмэриг таряшадыг культурна болон аярдэмтэй болгохо тухай Сталин тайбанаар үгэһэн үсэсэгуудыг амжалтатайгаар бэлдэ хэрэгтэ болото туһаламжа болно.

Улаан Эркин аймагай «Улаан Эркин» колхозой клуб (даагшань нүхүр Жылдосов) гайнаар хүдэлмэриг харауулан ойлгуулха хүдэлмэриг эмхидхэгдэнэй. Энэ хойто тээхи сталинска талын дүүргэлтэ тухай, коммунист асар ехэ барилганууд тухай, колхознойнгоо нитын үйлдэб-абуулыгта, плакатууд хэгдэнэ. Лекцинууд, элидхэлнүүд, хоёроннүүд, концертнүүд эндэ хооло хойто байдаг, кинокартиннууд үргэлдэдэ. 1951 оной турша хоёроннүүд 22 лекци ба элидхэлнүүд, 180 гаран хоёрлөө, 15 колхозонд хэргэлдэн байна. Эндэ колхознууд жэл соо 80 гаран кинофильм харахан байха юм. Энэ дэргэлдэ уранхайханэй сэдэлтэ республика соогоо болоһонинь мэдэжэ. Дунда танцоруудай конкурсыг тунир колхознуудай хэргэлхэр болоод лэ үнгэрхэ «Колхозник» гэжэ найдун спортивна обшествен гэгшүүдэд спортивна мурьсөөнүүд байдаг. Тэрэһалэн клубай илейнэй бригадануудта, малажалай фермэнүүдтэ ошожо, агирно-ойлгууламжын хүдэлмэриг хандуулаха, ханын газетнуудыг, «Дайны туухануудыг» гаргалса.

Улаан Эрхирик» колхозой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин олон формонуудыг зүбөөр хандуулаха хэрэгтэ, Ленин партиин партиин идея, политическээр пропагандировалжа, коммунистическээр үргэлдэдэ энэ туһа хүргэнэ.

Клубай хүдэлмэрин ажалшадын түрүүндэ юугээр тайбалаха гэбэл, колхозой партин организаци тэрэнэй үргэлдэдэ партиин нүдөөгөөр, тэрэһалэн анхаралаа тавина хүргэдэг байна.

Түрэл орон доторнай Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 34 жэлэй ойдо

Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 34 жэлэй ойдо бэлэдхэл бүхэ орон дотор ябуулагдажа байна. Гороуд ба тосхонуудта музейнуудыг ба выставкэнуудыг коллективнээр харалга эмхидхэгдэнэ, гражданска ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнуудай жэлнүүдэй туршадта Советскэ Союзай Ээсэсгэ Хүсэнуудэй хэһэн героическэ тэмсэлтэй холбоотой түүхэтэ газарнуудта экскурсиныг эмхидхэгдэнэ.

Бүгдээрардай найдарэй хүндэлдэ сэргэй округуудта, флотуудта ба флотилинуудта Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 34 жэлэй ой тухай элидхэлнүүд, лекцинууд үнгэрэгдэнэ, үбэлэй спартакиададун ба буудалгын, мордор, санаар, конькигаар ябалгын, автомобильна, мотоцикетнэ спорт ороно мурьсөөнүүд эмхидхэгдэнэ.

Гражданска дайнда хабаадагшадтай ба Советскэ Союзай Геройнуудтай солдадууд, офицернууд болон сэргэй албахайшадтай бүлэнхидэй уулзалгын вечернүүд офицернуудай байшануудта, сэргэй частьнуудай клубуудта болон, Тимэ вечер М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ, Советскэ Армиин Центральна байшанда болоо.

Элидхэлнүүдыг зүбшэн хэлсэгдэ Москва трансформаторна заводой оройной главна технологууд нүхэр Богоявленский, Куйбышевска подшпинокова заводой директор нүхэр Васильев, автомобильна ба тракторна промышленностин Министрын орлогшо нүхэр Андротов болон бусад хабаадаһан байна.

Автозаводойхидой дүй дүршэл үргэнөөр дэмжэгдэнэ

И. В. Сталин нэрэмжэтэ Москвит автозаводой залу новаторнууд Союзудай байшангай Октябрьска зал соо автотракторна ба машина бүтээлгын промышленностин предприятинуудай хүдэлмэрилгэдэй февралин 19-дэ уулзаба. Автозаводойхид бүтээн гаргадаг дүйл бүхэндэ металл гаргалшадыг комплексноор хороохын түлөө мурьсөөнэй түрүүшын дунгүүд тухай хөөржэ үгөө. Солотон түүнэй дархан Кокошка, конструктор Панченко, главна технологу Селифанов гэгшэд элидхэлнүүдыг хэһэн байна.

Василий Андреевич Бураков Хяттын гуталай фабриката олон жэлдэ заводойн хуудамэрилан. Зарим харануудта нүхэр Бураков даалгабарал 300 ба дээшлэше процент дүүргэдэг юм. 1951 онойнгоо түсэбтэ 298 процент дүүргэе. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановец В. Бураков хүдэлмэрилжэ байна. Ф. Морозовын фото.

Часовой графигаар хүдэлмэрилнэ

Дээдэ-Березовкын хирпинсын заводой коллектив шэнэ жэлэй гаранаар нилээд хайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус завод бүтээн гарһан продукцияраа манай эндэхи шэнэ барилгануудта гадна хүршэ областьнуудта хангадаг юм.

Энэ жэлдэ завод дээрэ сэхээн хубилалта болоо. Часовой графигта оройной ашаар завод жэгдэ хайнаар хүдэлмэрилнэ. Үнгэрэгшэ январь нара соо завод эрхим шанартай 126 мянган хирпинсыг түсэбтөө гадуур үйлдэбэрлөө.

Хирпинсы үйлдэбэрин олон процессуудыг дамжан гарадаг байна. Мүнөө шабар малталганаа эхилээд, «Гофманай» пезиндэ хатаан гаргалга хүрэтэр хүдэлмэришэ бүхэн бүтээсэ сэхэтэйгээр, жэгдэ хайнаар ажаллана.

Мүнөө хэдэн арбаад хүдэлмэришэд нүхэн соо стахановскара ажаллажа, гурба хахад минутын үнгерхэ бүри шабар тэһэн вагонокнүүдыг газар дээрэ элбэгдэнэ. Тэрэ шабар транспортёрой лентээр дамжуулагдан, прессовэ агрегата оруулагдажа, тэндэ гүйсэд хирпинс болгодог юм. Тус заводой стахановецуд, инженер-техническэ хүдэлмэрилгэдэ прессынээ техническэ хурсы дүүрэнээр ашгалан час соо гурба мянган хирпинсыг бүтээн гаргана.

Фермэнүүдтэ хоёр халаанаар хүдэлмэрилнэ

КИЕВ. Киевскэ областин Жашковска районэй колхозуудай нүхэр-товарна фермэнүүд гурбалайн жэлдэ хоёр халаанаар хүдэлмэрилнэ. Тэдээр хү наалгаар республика дотороо турш хуури эзэлнэ. Мүнөө районной малшал үнээн бүриһөө 2750 литр хү наахын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ үнгерэгшэ жэлдэхид орлодоо 300 гаран литрээр үлүү болоно.

Арадай судьянар ба арадай засадательнуудта туһаламжа

СССР-эй Юстиции Министерствэ болбол шэнээр хунгадаһан арадай судьянар ба арадай засадательнуудай практическа хүдэлмэридэ ноотайгууд дээрэнь туһаламжа эмхидхэхэ гэжэ юстицин министрууд ба управленинуудтэ дурадахба. Тэдэнэй юридическэ мэргэжэлыг дээшлүүлжэ семинаруудай үргэн сет байгуулагдаха. Арадай судьянар практика гарахын тула верховно, областной ба хизаарай сүүдүүдтэ уригдан эрэнэ.

Украинны колхозууд хоёр халаанай хүдэлмэриг фермэнүүдтэ улам үргэнөөр нэбтэрүүлнэ. Энэ метод хэрэгдлэн бүхэ фермэнүүдтэ хү наалга үнгерэгшэ жэлэй турша соо 30 гаран проценттэй дээшлэлэн байна.

Дүй дүршэлөө андалдахын тула олон газарнуудта арадай судьянар областнууд хоорондын зүблөөнүүд үнгэрэгдэнэ. Методическа пособиинууд хэблэгдэнэ.

В. Гюгогой түрэнһөөр 150 жэлэй ойе үнгерэгэлгын Бүхэсоюзна комитетдэ

Францууска агуухэ уранзохёлош Виктор Гюгогой нүпшөөр 150 жэлэй ойе үнгерэгэлгын Бүхэсоюзна комитетдэ засадани А. А. Фалеевэй түрүүлэгтэ доло болобо.

Ойн үедэ оройной олон театруудта Гюгогой зохиолнуудай сюжетүүдээр жүжүгдэ табыгдаха юм.

Комитет болбол алдарта ойе СССР дотор үнгерэгэхэ хэмжээ-ябуулануудтай түсэбтэ зүбшэн хэлсэжэ, баталһан байна. Бүхэ оронуудай олон миллион хүнүүдтэ халуунаар дурлагдаһан агуухэ уранзохёлошын ой Советскэ Союз дотор үргэнөөр тэмдэглэгдэхэ байна.

Уранхайханай литературын гүрэнэй издательствын директор А. К. Котов болбол В. Гюгогой зохиолнуудай арбан табан томые шэнээр хэлбэн гаргаха түсэбтэй танилсуулаа.

Францууска агуухэ уранзохёолшы дурасхаалда

ЛЕНИНГРАД. Ленинградтай олониитэ французска агуухэ уранзохёолшо Виктор Гюгогой түрэнһөөр 150 жэлэй ойе тэмдэглэгдэ байна.

Гүрэнэй литературна музей уранзохёолшо зориулан выставкэнуудыг Ассоцуудай байшангай Колонно зал соо, И. В. Сталинэй нэрэмжэтэ автозаводой культурын ордон соо эмхидхэхэ байна.

Шэнэ түхэлэй продукция

Улан-Удын предприятинууд бүтээн гаргалаг продукциянгаа ассортименте шэнэ жэлэй гаранһаа хойшо үргэдхэхэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмын фабрика зөөлөн одеяла үйлдэбэрлэдэг болобо.

Бү бэлэдхэлэй түсэб дүүргэгдэбэ

Мүн Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелин коллектив опере ба бэлэдэй театрын харалгын залай дотор талы гоёохо архитектурно-уранхайханай шуухала хэжэ эхилээ. Энэ артелин механическэ цехын хүдэлмэришэд панцырна сеткэтэй ороноудыг үйлдэбэрлинэ.

Хү бэлэдхэлэй түсэб дүүргэгдэбэ

Кударын аймагай «Красный пахарь» колхозойхид үнгерэгшэ жэлдэ хү бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбтэ болзорһоон урид дүүргэдэ, даалгариһаа гадуур 13 мянган литр хү тушаалан байгаа, хү тушаалганаа орошон мунгөөрөө ашаанай автомашина худалдажа абанһан байна.

Мүнөө энэ колхоз хү бэлэдхэлэй январь-февраль харануудай түсэб болзорһоон урид гүйсэдхэбэ. Колхоз энэ жэлдэ улам ехэ хү тушаалжа, тэрэһалэн орошон мунгөөрөө малажалай хүдэлмэришэдыг механизацияга гэжэ шиндээ.

1953 оной түсэбөөр шэнэ түл абыхань

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хониной-товарна фермын хүдэлмэрилгэдэ (Түхэнэй аймаг) түл абалгыг бэлэдхэл хайнтайгаар угтаһанай ашаар мүнөө табан зуугаад хурьга абаад, гарзгүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Ингэжэ тус колхозой хонишод хони үсхэбэрлэхэ жэлэйгээ түсэб болзорһоон арбан нара урид дүүргэбэ. Энэ олон хонид үшөө хурьгааладуй. Хойшолодо зобтах хурьгадын 1953 оной түсэбтэй тоо-соондо оролсохо байна.

И. Комиссаров.

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистуудай политуралсалай дутагдалнуудые усадхаха

«Партия Бабушкинска горкой худалмэри тухай» тогтоол соого ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол коммунистуудай идейн-теоретическэ хэмжээсэ саг үргэлжэ дээшлүүлхэ гэжэ партиин горкомые уялгалһан байгаа.

нүхэд Чернога, Сашенко, Гаевой гэгшэд занятидаа муугаар бэлэдхэдэг, семинар дээрэ шагнаһан материалнуудаа хэлэжэ үгөөд, хөөрөөгөө хизаарладаг байха юм.

Убейска ССР. Социалистическа Ажаалай Герой Джура Илбаев турүүлэгшэтэй «Красная звезда» колхоз (Китабска район) Кашка-Дарьинска областьтохи эгзээн томо колхозуудай нэгэн юм.

Механизаторсна надрнуудые олоор бэлэдхэхэ

Мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын худалмэринүүдые улам эхээр механизация, механизмуудые дүүрэн хүсөөрн ашаглаха зорилго табигдана.

Аймагай олон колхозуудта хоёр халаанда худалмэрилхэ механизаторнуудай үгы дээрэнээ трактор, машинанууд хүсэд дүүрэнээр ашаглагдагагүй байгаа.

Городоо болбосон түхэлтэй болго

Февралын 18-да Гүрэнэй Бурят-Монголой Лениней орденото оперо ба баледэй театрын байшан соо ажалшадай депутатуудай Улан-Удын Городской Советэй IX сессиболобо.

1946 ондо РСФСР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол Бурят-Монголой АССР-эй столица—Улан-Удэ городой городской ажахыда туһалха хэмжээ-ябуулганууд тухай тогтоол баталан абаһан байна.

Город доторхи худалмэришэдэй поселогууд (ПВЗ, сэмбын фабрика, моной завод ба бусад) эдэ жэлүүдтэ эхээр ургаа.

Улан-Удэ горолые шэнэжээн байгуулаха генеральна түсэбэй проект 1950 ондо баталагдаһан байха юм.

Шэнэ гэрнүүд баригдахань

Энэ жэлдэ Улан-Удэ городой ажалшадтай байрын олон шэнэ гэрнүүд баригдахаар хараалагдаад, заримань баригдажа эхилээ.

Гэхэ зуура, коммунистуудай худалсалые эмхидхэхэ хэрэгтэ дутуунууд үшөө бн байһаар. Занятинуудай таһалдаһан баримтанууд үзэгдэнэ.

Коммунистуудай бээ даагаад худалсал хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, хүтэлбэрлэхэ тушаалуудые дааж байһан коммунистууд Торжесмех, Селиверстов, Маслов, Созыкын болон бусад өөһэдэнигөө идейн-политическэ хэмжээсэ тон нулаар дээшлүүлнэ.

Хүүгэдые хүмүүжүүлгэ тухай асуудал хэлсэгдэбэ

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой V пленумэй дүнгүүд ба хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ талаар партиина организацинуудай зорилгонууд тухай асуудал Городской районной партиина активтай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Эдэ дутуунууд юун дээрэнээ гарааб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй райком, тэрэнэй пропаганда ба агитацион таһаг, олохон нургуулинуудай партиина эхин организацинууд залуу үетэнигэ хүмүүжүүлхэ хэрэгые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрлһэн байна.

Партияна активтай суглаан болбол ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой V пленумэй тогтоолые бэлүүлхэ бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Артельнэ ажахыгаа саашадань бэхижүүлхын түлөө

Колхозой тоосоото-хунгуулин суглаанһаа

Энэ оной февралын 14-нэй үдэр Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоний Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд малажалай хэдэн олон фермэнүүд ба гүүртнүүдхээ, тарьяанажалай бригаданууд дээрэнээ колхозойнгоо центрын клуб соо олоороо сугларжа, артелиин тоосоото-хунгуулиин суглаан болобо.

Юунһээшые дээрэ табидаг байһые гэршэлнэ. Хүдөө ажахын машинна эмсэг абахын ба шэнэ барилгатуудые хэхын тулада 150 мянга үдүүтэй түхэриг колхозой хубаагдахагүй фонддо, мүн 25819 түхэриг культурна фондо оруулагдаа.

дүй дүршэл тухай хэдэн олон лекциндүг уншагдаһан, хөөрөлдөөнүүд хэгдэһэн байха юм. Колхозой партиина организаци 60 гаран коммунистуудһаа бүрилдэнэ. Коммунистуудын колхозно үйлдбэриин гол учрастогууд дээрэ худалмэрилдэг, олонхинь өөһэдөө ажалай эрхим жэшээ харуулагда, социалистическэ мурсыөө эмхидхэдэг, политическэ ба культурна худалмэри ябуулагда байха юм.

Артелиин худалмэри тухай хэлээ зуура, тэрэнэй ехэ дутуунуудые эмхидхэлхэ тэмдэглэһэн, шалтагаануудынь элрэхэйлһэн байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ артель болбол адуу мал үхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбнэ нэгшээ түрэлэй малаар дүүргэжэ шаддаггүй. Орооной кампани дутагдалтайгаар үнгэрэгдэһэн дээрэнээ олон эхэ мал хубайржа, 700 гаран түл үнгэрэгшэ жэлдэ дутуу абтаа.

Артелиин нийтын малажал колхозой ба колхознигуудай олзо дохой гол эшэ үндэһэн болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ мал ажалһаа 737683 түхэриг олзо оруулаа.

Колхознигуудай культурна талаар ургаһан, тэдэнэй политическэ хэмжээн ба мэргэжэл шадабарин дээшлэһэн, колхозно тохсоной хүн зоний дунда хэгдэһэн политическэ ба культурна худалмэри тухай элидхэл соо хэлэгдэһэн байна.

Малай ашаг шэмэ дээшлүүлхэ талаар ёһотой тэмсэл хэгдэггүй, һу хааха түсэб 55,2 процент дүүргэдэ, жэшээлхэдэ, №1 МТФ фуражана үнээн бүриһөө оройдоо 367 литр һу наагаа. Ингэжэ колхоз болбол 400327 литр һу дутуу наагаа.

Элидхэлүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ колхознигууд элбхитэйгээр хабдаа. Тэдэнэр тоосоото үе соо колхозойнгоо нийтын ажахын нилдэ хүтэлһэн, мүнгэн олзо дохойн мезилуон үлүүтэй болоһон тэмдэглэхэ зуура, артелиингэ бүхэ арга боломжо ба резервүүдые тон дутуугаар хэрэглэһэн тухай хэлэһэн, мүн колхозой правлениин, тэрэнэй зарим гэшүүдэй хүтэлбэринин дутуунуудые хурсаар шүүмжэлһэн байна.

Колхоз болбол тарья тариха түсэбөө, ургаса хурялгыг хана саг соонь дүүргэжэ, гүрэндэ тарья тусааха уяллага дүүргэһэн болобошье, тон муу ургаса хурялаа. Жэшээлхэдэ, орооһото культурануудай гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 12 центнер тарья абахаар хараалһан аад, 3,72 центнер абаа.

Суглаан болбол колхозой шалгалтын комиссини түрүүлэгшэ хүрэр Батуевай нэмэлтэ элидхэл шалгана.

гаргадаа гэжэ мэдээн хүр байбашье, үнэндөө эды шэнэ шөбхэ гаргагдаагүй байха юм. Колхознигуудай үгэ хамт дуралдалнууд дээрэнээ харгалхэдэ, колхозоо бүрн баян, тугуулаа улам шанга шадалгохые тэдэнэй үнэн зурхын мэлэжэ байдагынь элээр на.

Г. Данзанов, малай галда корреспонтент.

Сэлэнгэ аймаг Унагэтын дунд хургуулийн дэргэд эдир залуу мячуринчуудай жүжиг уйнигөө хойшо хүдэлмээрэй байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: жүжигч гэгчүүт: (зүүн гарнаа) Ишча Соболев, Цыгилма Чимитцренова, Архадий Шурягин, Мада Садовская гэгчлэ зангиаа үнгэргэжэ байна. М. Морицын фото.

ГРЕЦИДЭ ХЭГДЭЖЭ БАЙГАА
ПОЛИЦЕЙСКЭ ТЕРРОРТО ЭСЭРГҮҮ
ПРОТЕСТ
НЬЮ-ЙОРК, февралын 19. (ТАСС). ООН-эй дэргэд СССР-эй түлөөлгэши уяланууде гүйсэдхэгш С. К. Царакин февралын 17-до Генеральна Ассамблейн зургаадах сессии түрүүлгэшэ Паддья Нерводе бэшэг эльгээбэ, тэрээн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ: «Господин түрүүлгэшэ! Саазалан алагдахаар сүүдэлгэхэн греческэ патрионуудай бүлэг эхэнүүдхэ ССР Союзай Министруудэй Советэй Түрүүлгэшэ И. В. Сталиной нэрэ дээрэ нимэ телеграмма абтаа гээбэл: «Политическэ үзэл бодолойгоо түлөө саазалан алагдахаар сүүдэлгэхэн Белоюнидэ, Иоаниду, Граменос, Калофилиас, Георгиаду гэгшэдэй туилин эхэнүүд болбол манай үхибүүдые абарыт, Грецидэ шуба шэнээр адхараглын тохёолдолгы зайсуулыт гэгэн халуун урятайгаар Танда хандана. Шпионаж хэбэн хэбэртэйгээр гэмнээд, саазалан алахаар сүүдэлгэ ба удаа удаа тээнэ приговорэе дары гүйсэдхэхэ зорилгоор, элэние ээрэгэй сүүдээр дахин сүүдлэжэ байна. Василики Белянин, Амалия Калофилиа».

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД
АРАДАЙ АРМИИНЫ ГЛАВНА
КОМАНДОВАНИИ МЭДЭЭСЭЛ
ПХЕНЬЯН, февралын 20. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай Армиин Главна командовани февралын 19-дэ нигэжэ мэдээсэбэ: Арадай армиин соединениүүд Хитадай арадай хайндуратанай частьнуудтай хани харилсаатай ябажа, бүхэ фронттууд дээрэ дайсаанда эсэргүү хамгаалын байлдаанууды хэжэ үргэлжлөө. Үсгэлдэр Арадай армиин соединениүүд зүүм фронтны бүхэ участууд дээрэ дайсаантай буудалдаба. Манай обороны урда захата довтолгон дайсаанай танкунууды манай артиллерийскэ частьнууд концентрировайнэ шанга буудалгаар зада сохжиго, гэдэргэнэ наманнаа. Үсгэлдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсаанай самолёдууды агнан буудагдаа дайсаанай 4 истребитель унагаага, тэдэнэ Нампхогой, Сунанин ба Вонсанай районуудта довтолосошон байна.

ВЬЕТНАМСКА АРАДАЙ АРМИИНЫ ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИ МЭДЭЭСЭЛ
ШАНХАЙ, * февралын 20. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентство Хойто Вьетнамын нигэжэ мэдээсэнэ: Вьетнамска Арадай армиин Главна командовани февралын 20-до нигэжэ мэдээсэбэ: Корейскэ Арадай армиин соединениүүд Хитадай арадай хайндуратанай частьнуудтай хани харилсаатай ябажа, урлада байхан газартаа дайсаанда эсэргүү хамгаалын байлдаанууды хэжэ байна. Баруун ба центрайна фронтнуудай зарим участууд дээрэ хүүлэшин хоёр үдэртэ — февралын 19 ба 20-до дайсан танкунуудаар ба артиллерээр дэмжэгдэн, довтолгонууды хэбэ. Арадай армиин эсэргүүдэй дайсаанай довтолгонууды амжалтаттайгаар гэдэргэнэ сохёо. Дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо оробо. Манай эсэргүүдэй зенитнэ частьнууд ба дайсаанай самолёдууды агнан буудагдаа дайсаанай 2 самолёт унагаага, тэдэ самолётууд Корейскэ районунда довтолосошон байна.

Советскэ Армиин 34-дэхэ жэлэй ойн хүндэлэлдэ
Советскэ Армиин ба Улан-Сэрэгэй Флотой 34-дэхэ жэлэй ойдо бэлдэхэ Улан-Удэ городто ба республикын аймагуудта ябуулагдажа байна. Армида, авиацида ба флотодо гүнзхэ хайндуратанай обществэн бүхэ эхин организаацинуудта эрдэм будагшаднаа бүригдэнэ будагшадтай командунууд байгуулагдана. Тэдэ командунуудта Советскэ Армиин ба Улан-Сэрэгэй Флотой ойн хүндэлэлдэ зорюулагдана будагшадтай мурьсөөнүүд болобо.

Советскэ Армиин ой тухай хөөрөөлөөнүүд предпринимунуудта, эмхи зургаануудта үнгэргэгдэнэ. Кударын аймагай центрэ ДСОААФ-эй оргкомитет физкультура ба спортын комитеттай хамта санын кросс ба буудалгын мурьсөө үнгэргэбэ. Тэрээнэ аймагай центрэнхид ба дүтын колхозуудай залуушуул хабаадасанан байха юм.

Улан-Удэ городой буудалгын-спортивна клуб ДСОААФ-эй эхин организаацинунда хамта тус бүри ба командна түрүү хуури эзэллээр буудалгын мурьсөө үнгэргэжэ байна. Тус клубай эрхим мотоциклистэр городскэй мурьсөөндэ хабаадасана.

Улан-Удэ городой буудалгын-спортивна клуб ДСОААФ-эй эхин организаацинунда хамта тус бүри ба командна түрүү хуури эзэллээр буудалгын мурьсөө үнгэргэжэ байна. Тус клубай эрхим мотоциклистэр городскэй мурьсөөндэ хабаадасана.

ДОСААФ-эй районой комитедүүд ба эхин организаацинунууд Советскэ Армиин ба Улан-Сэрэгэй Флотой 34 жэлэй ойдо зорюулан фотовыставкунууды, фотомонтажууды бэлдэхэбэ.

ДОСААФ-эй республиканска оргкомитетэй радио клуб радиодо дурлагдай творчество тухай республиканска радиовыставка үнгэргэгдэ бэлдэхэ байна. Энэнь февралын 21-нэ эхилээ.

Грецидэ политическэ террорхоо хойдолоон хүнүүды үмөөрэн хамгаалаха ябадалда энэрхы хандалгэ гаргах тухай Генеральна Ассамблейн гурбадах ба дүрбэдэх сессииүүд дээрэ абтаһан шийдхэбэринүүды хүтлэбэри болгон, греческэ элэ патрионуудай ами наһа абарха яаралтай хэмжээнүүды Нэгдэлмэл Нацануудай Организацияр дамжуулан абамхетнай, гопподин түрүүлгэшэ, Танине гуйнаб. Энэ бэшгэе Генеральна Ассамблейн документ болгон хэблэхэ ба ООН-эй гэгшүүд-бүхы ороноудай правительствонуудта эльгээхэ хэмжээнүүды абха гэжэ Танине тэрээлэн гуйнаб.

Хүндэлгэшэ С. Царакин».

Монгол-советскэ хани барисаанай нарада бэлдэхэл

УЛАН-БАТОР, февралын 19. (ТАСС). Монгол-советскэ хани барисаанай нара февралын 20-до Монгол Арадай Республика дотор эхилхэнэ. Энэнь элэ монгол арал эдэхитэйгээр бэлдэхэ байна гэжэ «Үнэн» газетэ мэдээсэнэ. Зохёон байгуулаха амгалан ажалда советскэ арадай туйлаһан агуухэ амжалтанууды харуулан выставкунууд ба фотовитринунууд СССР-тэй культурна холбоо байгуулаха Монголо айбоштын (МОКС) бүхы аймагуудтай отделеинүүдтэ эмхидхэгдэнэ. Республикын предпринимунуудта ба эмхи зургаануудта тимэ фотовыставка нүүд эмхидхэгдээ.

Н. В. Гоголин нүгшэһөөр 100 жэлэй ойдо

ПЕКИН, февралын 19. (ТАСС). Н. В. Гоголин зохёолнууд Хитадай арадай дунда ехэ хүндэтэй. Гоголин «Шинель» гэжэ повестинэ хитад хэлэн дээрэ анха түрүүн оршуулагдан тэрэнэй зохёолнуудай нэгэн болоно. «Мертвые души», «Ревизор» гэжэ зохёолнууд Хитада хэээр алдаршанхай. «Мертвые души» хадаа Хитада 14 дахин хэблэгдэнэ байна. Арадай литература гэжэ издательство тус зохёолныг 15-дахия хэблэхэнэ. Тэрээнэ гадна, «Гэрлэгэ», «Тарас Бульба», «Миргород» гэжэ зохёолнууд, мүн тэрэнэй зарим повестинунууд тусгаар спорнигууд ба бэшгүүд хэблэгдээ.

Гоголин «Ревизор» ба «Гэрлэгэ» гэжэ комединүүд, «Мертвые души» гэжэ жүжэг Хитадай театруудай сенэ дээрэ нэгэнтэбэшэ табиладан байха юм.

Хитадай сенэ литературын үндэ-ба бигаша ба Н. В. Гоголин зохёолнууды илангяа ехээр сэгнэдэ байлан Лу Синь хадаа Гоголин зохёолнууды хитадай дунда дэлгэрүүлгэе ехэ үүргэ дүүргээ. Жэшенэ, уранзохёолшын «Мертвые души» ба бусад зохёолнууды хитад хэлэн дээрэ оршуулан байна.

Кореяе даб дээрэхэ эблэрлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүд

ПЕКИН, февралын 19. (ТАСС). Кэсонхоо Синьхуа агентствын корреспондент февралын 18-да эльгэһэн мэдээсэл соо нигэжэ хэлэгдэнэ: Кореяе даб дээрэхэ эблэрлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүдэй зүблэхэ зүйлэй 3-дахы пунктэ зүбхэн хэлсэжэ байгаа штабной офицернүүдэй мүнөөдэрэй заседани дээрэ корейскэ ба Хитадай делегаци хадаа корейскэ ба Хитадай талын дурдахан нейтральна ороноудай нэгэн мүн. Хэрбээ Советскэ Союзэе нейтральна орон гэжэ дурдахан аргагүй байгаа наан, бүхы дэлхэйдэ нейтральна ороноуд оройдоо өлдохогүй.

36 найрамдалай тала баригшад ай американска континентальна конгрессе бэлдэхэ ба үнгэргэхэ үүсэхэлгын комиссин коммюнике

НЬЮ-ЙОРК, февралын 19. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшад ай американска континентальна конгрессе бэлдэхэ ай американска үүсэхэлгын комитетэй бюллетень соо конгрессэй үүсэхэлгын коммиссии (Рио-де-Жанейро) абтаһан коммюнике тунхагладаба. Коммюнике дотор нигэжэ хэлэгдэнэ: «Энэ конгресс мартын 11-нэ 16 хүрэтэр болохо, зүгөөр американска ямар орон дотор үнгэргэгдэхэнэ үшөө мэдэгдэнгүй, яхадааб гэбэл, Бразилида зарлахе хоримжолон байна. Эб найрамдалай тала баригшад ай континентальна конгресс зарлахын түлөө хүдэлөөн хадаа дэлхэйн шэнэ дай-най аюулда эсэргүү, эб найрамдал хүсэдгэ американска арадуудай гүнзэгэ эрмэлзэлгын тэмдэг болон хүжэгэ байна гэжэ тэмдгелэгдэнэ. Конгрессэй зорилго юуб гэбэл, тэрээнэ ямар-нэгэн политическэ партинуудтай гү, али шажануудтай холбоногүй. Энэ конгресс ямар-нэгэн оройной, правительствын гү, али социальна бүлэглэлэй мэдэгдэнэ орохогүй байна.»

Урда Италин интеллигенцин түлөөлгшэдэй конференци

РИМ, февралын 19. (ТАСС). Урда Италин интеллигенцин түлөөлгшэдэй конференци февралын 16 ба 17-до Неаполь городто болобо. Тэрээнэ культурын прогрессивэ ажал-ябуулагдашад 1000 үлүүтэй түлөөлгшэд — урдунгальнакка университетүүдэй профессорнүүд, врачнүүд, юристнүүд, уранзохёолшод, уранзураашад, муниципальна ажал-ябуулагдашад, элдэб янзын ба политическэ бүхы шэглэлүүдэй мэргэлтэд хабаадба. Тэдэнэй дунда зүүнэй партинуудай парламентска эллит хэдэ хэдэн ажал-ябуулагдашд үнэ.

Бирмэдэ гоминдановецууд ашаланна

БАНГКОК, февралын 20. (ТАСС). «Снам-Рат» гэжэ тайландска газетэ французска радиогой мэдээсэл толилоо. 2 мянга шаху хүнөө бүридхэн гоминдановска банданууд Шань гүрэнэй столица — Кентунг городы (Зүүн Бирма) эзлэб, тэндэ оройдоо 500 бирманска солдадууд байхан юм гэжэ мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ.

ТУНИСТА ЮН БОЛО

ПАРИЖ, февралын 20. (ТАСС). Тунисай байдал түгшүүртэй гэжэ Парижин үлгөөнэй нүүдэй мэдээлэлүүд Французска колониальна эхлэхид хэбэлтэ мурдлэгдэ орторо харюу болгон, тус оройзон национально-сүлөөлгөн дэлгөөгө улам шангадхана.

Французска демократическа Франсэе журналай харюу редактор Элиза Фрейс Франци руу сүлгэгөө гэжэ «Юманите» газетэ мүн лэ мэдээсэбэ.

Францин национальн суглаанда

ПАРИЖ, февралын 20. (ТАСС). Национальна суглаан Франой правительствода этикету мэдүүлбэ. Этгэхын 327 голс, буруушажа 287 үгтөө, «Европейскэ арми» французска парламентда буйтгаб.

Национальна суглаанай бүлэгүүдэй удаан са соо наймаа хэбэнэй хүлээр, Франци «Европейскэ арми» байгуулһэн өөрингөө политикы абэ «Эсэргүү тала болошон» ба һөөн хуулаһан баруунай листнуудай парламентска «европейскэ арми» тухаа рашин правительствона шэнэ тухай асуудал правительствнада шинхдэгдээ.

Национальна суглаанай шийдхэбэри гаргахын тула, бүхэ арганууд хэрэглэгдэ, французска хэблэлэй мэдээлэл хэрэгдэнэ.

Правительствна шэнэ рашин билдагушаа удха шэнэруунай хэблэлтэ мэдэхэ болоо. «Комба» газетэ тус рашин «хоохон резолюци» гээтэ рэлбэ.

Харюусалгата редакторай Ц. Б. БУДА

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленин дивито ороно ба балалдай тугур «Видорско нумушануудта» гээтэ (эхивиннэ 20 часта). «ПРОГРЕСС» кивотеатра — «изобачин» (12, 14 частуудта), «Улсын хубуун» гэжэ Хитадай ураншын шэнэ бигаша (16, 18, 20, 22 частуудта) «ЭРДМ» кивотеатра — «Тугур» (11, 13 частуудта), «Янина» (15, 17 частуудта), «Машенька» (19, 21 частуудта).

Уранхайханай самодеятельности харалгада бэлдэхэл

БИЧУРА, Аймагай самодеятельнэ II коллективүүд уранхайханай самодеятельности харалгада бэлэн болоод байна. Бичурын сельсоветэй «Защита мира», Ново-Стретнискэ сельсоветэй Сталиной нэрэмжэтэ колхозуудай самодеятельнэ коллективүүд харалгада илангяа хайнаар бэлдээ.

Тэрэшлэн Ара-Хэрэтын сомсөөлэй самодеятельности коллективийхид бурят дуунууды болон танцанууды, мүн бурят-монгол хэдэн дээрэ пьеса бэлдэжэ байна.

КУДАРА-СОМОН, Больше-Кударинска хүдөөгэй клубай самодеятельнэ коллективийхид «Бухы дэлхэйдэ — эб найрамдал» гэгэн монтаж зохёоно байна. Элэнэр уранхайханай самодеятельности харалга дээрэ ород арадай танцанууды харуулаха, шэнэ дуунууды дуулагдаха, литературна уншалга үнгэргэхэ байна.

Хэжэнгын дунда хургуулида

1941 ондо Хэжэнгын аймагта дунда хургуули нээгдэнэ байгаа. Тэрэ гэгнэхэ хойшо тус хургуулида хураһан хэдэн арбаад хүнүүд дээдэ хургуулинууды дүүргэд, элдэб мэргэлтэд болонхой. Жэшээлхэдэ, Базар Содномов физико-математическа нахануудай кандидат болонхой. Мүн дээдэ хургуулигай болон Дарима Осорова Улан-Удын зоветинститутта ассистентээр, Гончик Намжилцренова аймагай больницын главно врачар, Ольга Махатова, Намжилма Нимаева болон бусад багшаар хүдэлмэрилнэ. Мүнөө үедэ тус дунда хургуулины дүүргэнэ 40 гаран хүн оронойгоо дээдэ хургуулинуудта хуралсажа байна.

Хэжэнгын дунда хургуулинхид 1949 онһоо хойшо энэ хургуулины дүүргэд дээдэ хургуулинуудта хуралсажа байһан студентүүдтэй уулзалга хэдэг болонхой. Нахан болон уулзалга дээрэ Иркутскын гүрэнэй университетэй студент Б. Рыболов, Улан-Удын пединститутдэй студент Чимитдоржиев, зоветинститутдэй студент Санжимитпов, Иркутскын горно-металлургияска институтдэй студент Цырендоржиев гэгшад өөһдэндөө хуралсал тухай, институтууд тухайгаа хурагшадта хөөрөөжэ үгэлэн байна.

И. Волков.

Б. Шойнжонов, Ц. Буянтуев, Б. Доржиев.

Нүүдэл театрын артистнар Усть-Орда ошобо

Бурят-Монголой нүүдэл драматическа театрын артистнар ВКП(б)-гэи окружкомой урялаар Усть-Ордын национальна округто ошохо, февралын 9-дэ гастролёо эхилбэ.